

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 25.5.2010
COM(2010)253 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**RAPORT DE ACTIVITATE PRIVIND PIAȚA UNICĂ EUROPEANĂ A
COMUNICAȚIILOR ELECTRONICE 2009 (AL 15-LEA RAPORT)**

SEC(2010)630

1. INTRODUCERE

Prezenta comunicare descrie evoluția observată în 2009, în sectorul comunicațiilor electronice al UE cu privire la piață și la reglementări¹.

Cu toate că, deoarece a favorizat apariția unor servicii de comunicații electronice novatoare și din ce în ce mai abordabile, cadrul UE actual de reglementare a oferit beneficii cetățenilor europeni, rămân încă o serie de obstacole serioase care trebuie depășite. Există în continuare îngrijorări cu privire la independența și eficacitatea autorităților naționale de reglementare (ANR). Între prețurile (angro și cu amănuntul) practicate în statele membre se observă diferențe semnificative, care nu pot fi explicate exclusiv de caracteristicile piețelor, ele fiind în parte un rezultat al diverselor abordări normative. De exemplu, tarifele angro de terminare a apelurilor în rețelele mobile din statele membre cu cele mai scumpe cinci tarife sunt, în medie, de 2,5 ori mai mari decât tarifele din statele membre cu cele mai ieftine cinci tarife. De asemenea, prețul cu amănuntul per minut ale apelurilor în rețelele mobile este, în medie, de aproape patru ori mai ridicat în statele membre cu cele mai scumpe cinci tarife decât în statele membre cu cele mai ieftine cinci tarife. Aceste diferențe sunt accentuate de faptul că remediile nu sunt aplicate la timp, în mod coerent, transparent și previzibil și de incapacitatea ANR de a reacționa față de evoluția recentă a pieței și a tehnologiilor. Consumatorii și întreprinderile se confruntă, în continuare, cu 27 de piețe diferite, ei neputând, astfel, profita de potențialul economic oferit de piața unică.

Unele piețe ale comunicațiilor electronice, cum ar fi telefonia vocală, se maturizează, iar creșterea din sectorul respectiv încetinește. O creștere sustenabilă în viitor necesită inovări și noi modele de afaceri în domeniul serviciilor. Este, prin urmare, imperativă trecerea la mediul de generație următoare, implicând noi oportunități și noi provocări. Această tranziție necesită investiții semnificative care să amelioreze capacitatea rețelelor fixe și mobile.

La 19 mai 2010, în cadrul strategiei Europa 2020², Comisia a adoptat o agendă digitală³ care stabilește o serie de măsuri strategice pentru stimularea economiei digitale și a tranziției la un mediu de mare viteză, precum și pentru consolidarea pieței unice online. Aceste măsuri trebuie însoțite de abordări normative corespunzătoare și de implementarea eficientă a remediilor. În plus, cadrul revizuit de reglementare⁴, care a intrat în vigoare la 19 decembrie 2009, va trebui transpus în mod corect și aplicat în timp util de statele membre.

2. EVOLUȚIA PIEȚEI

Cu toate că sectorul a făcut față recesiunii economice din 2009, nivelul de maturitate atins de piețe tradiționale, precum telefonia fixă vocală și telefonia mobilă vocală, amenință în mod semnificativ creșterea acestora. Rata rapidă de creștere înregistrată începând cu liberalizarea a încetinit în ultimii ani. Creșterea veniturilor din sectorul datelor nu compensează încă scăderea veniturilor din sectorul telefoniei vocale.

¹ Cu excepția cazului în care se specifică altfel, situația este cea existentă la 31 decembrie 2009, iar datele de piață sunt cele de la 1 octombrie 2009.

² COM (2010) 2020.

³ O agendă digitală pentru Europa.

⁴ JO L 337, 18.12.2009.

Situația economică a afectat cheltuielile utilizatorilor. Adoptarea unor planuri vaste de reducere a costurilor, alături de factori precum modele de afaceri bazate pe produse facturate la prețuri fixe, au permis, totuși, prezervarea rentabilității. Investițiile au scăzut, de ele beneficiind în speciale rețelele fixe. Cu toate acestea, în cele mai multe state, investițiile în rețelele de acces de generație următoare rămân limitate, deși sunt stimulate de concurența cu cablul și de investițiile autorităților locale. Deși întoarcerea la ratele creșterii din trecut va fi dificilă, există semnale pozitive cu privire la realizarea unor rate pozitive de creștere în 2010/2011, mulțumită evoluției pozitive a PIB și a creșterii cheltuielilor utilizatorilor.

În 2008, veniturile din sectorul comunicațiilor electronice au atins 351 miliarde EUR la nivelul UE, ceea ce reprezintă aproximativ jumătate din veniturile sectorului TIC în ansamblul său. Șapte din cei mai mari zece operatori de telecomunicații din lume sunt europeni. 43% din veniturile sectorului de comunicații electronice provin din telefonia vocală fixă și din accesul la internet la puncte fixe (inclusiv serviciile de date pentru întreprinderi), 47% provin din serviciile mobile (sectorul telefoniei vocale și cel al datelor), iar restul de 10% din televiziunea cu plată⁵. Conform Observatorului european al tehnologiilor informației (EITO), creșterea a fost aproape de zero în 2009 (Tabelul 1).

Tabelul 1

	Rata de creștere	Procentaj din veniturile serviciilor de telecomunicații
Telefonia vocală fixă și serviciile și accesul la Internet	-2,5%	36%
<i>Telefonia vocală fixă</i>	-6,3%	24%
<i>Serviciile și accesul la Internet</i>	5,6%	12%
Telefonia vocală mobilă și serviciile mobile de date	0,6%	47%
Telefonia vocală mobilă	-1,8%	36%
Serviciile mobile de date	9,3%	11%
Servicii de date pentru întreprinderi	0,6%	7%
Televiziunea cu plată	11,7%	10%
(Serviciile operatorilor de rețele)		
Total servicii de telecomunicații	0%	100%

Sursa: EITO (2009)

Banda largă

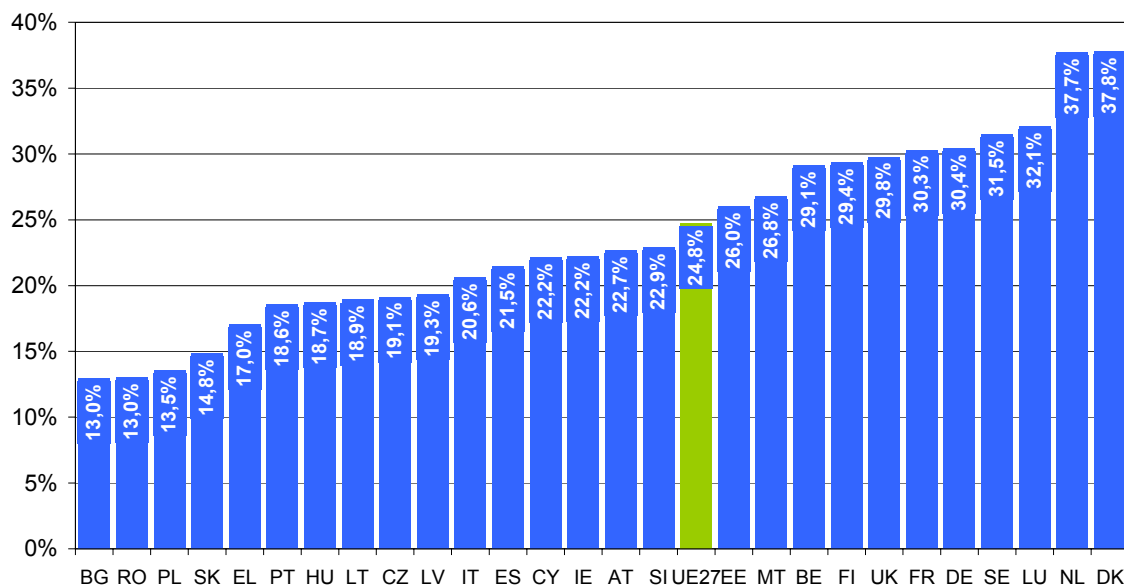
În 2009, unele state membre (de exemplu, Țările de Jos și Danemarca) erau lideri mondiali din punct de vedere al penetrării. Rata medie de penetrare pentru banda largă fixă a atins 24,8%⁶, ceea ce reprezintă o creștere cu 2 puncte procentuale față de rata înregistrată în urmă cu un an, cu toate că rata de creștere s-a redus cu mai mult de o treime.

⁵ Veniturile din serviciile de televiziune cu plată includ veniturile din abonamentele la canalele și serviciile televiziunii cu plată (de exemplu, canale de televiziune cu plată și prin satelit, ADSL și pachete de programe cu difuziune terestră).

⁶ Rata de penetrare bazată pe populația la 1 ianuarie 2010.

Figura 1

Rata de penetrare a benzii largi, ianuarie 2010

Majoritatea liniilor de bandă largă se bazează pe tehnologii xDSL. Utilizarea de bandă largă de mare capacitate este încă limitată, având în vedere că numai un sfert dintre linii oferă mai mult de 10 megabiți pe secundă (Mbps). Europa este în întârziere în ceea ce privește accesul de generație următoare. Liniile bazate pe FTTP (*fibre to the premises*)⁷ reprezintă numai între 1,8% și 5% din totalul liniilor fixe de bandă largă, ceea ce scoate în evidență nevoia ameliorării condițiilor de implementare a rețelelor de acces de generație următoare (NGA). Prețurile cu amănuntul au scăzut, în mare parte ca o consecință a creșterii vitezei conexiunilor și a existenței unor oferte „la pachet” bazate pe tarife fixe.

Din iulie 2003, cota de piață a operatorilor tradiționali de pe piața de bandă largă fixă a scăzut, pentru a se stabili în prezent la 45% (48,3% dacă se include și revânzarea). Totuși, în unele state, cota de piață a operatorilor tradiționali a crescut. Accesul necondiționat la bucla locală s-a extins (reprezentând 73,7% din liniile DSL ale noilor operatori, față de 69,2% în ianuarie 2009), în principal în detrimentul revânzării, care a scăzut de la 12,9%, în termen de linii DSL ale noilor operatori în ianuarie 2009, la 9,4% în ianuarie 2010. Accesul necondiționat la bucla locală permite noilor intrați pe piață să ofere pachete cu triplă funcționalitate (*triple play*), incluzând televiziunea IP.

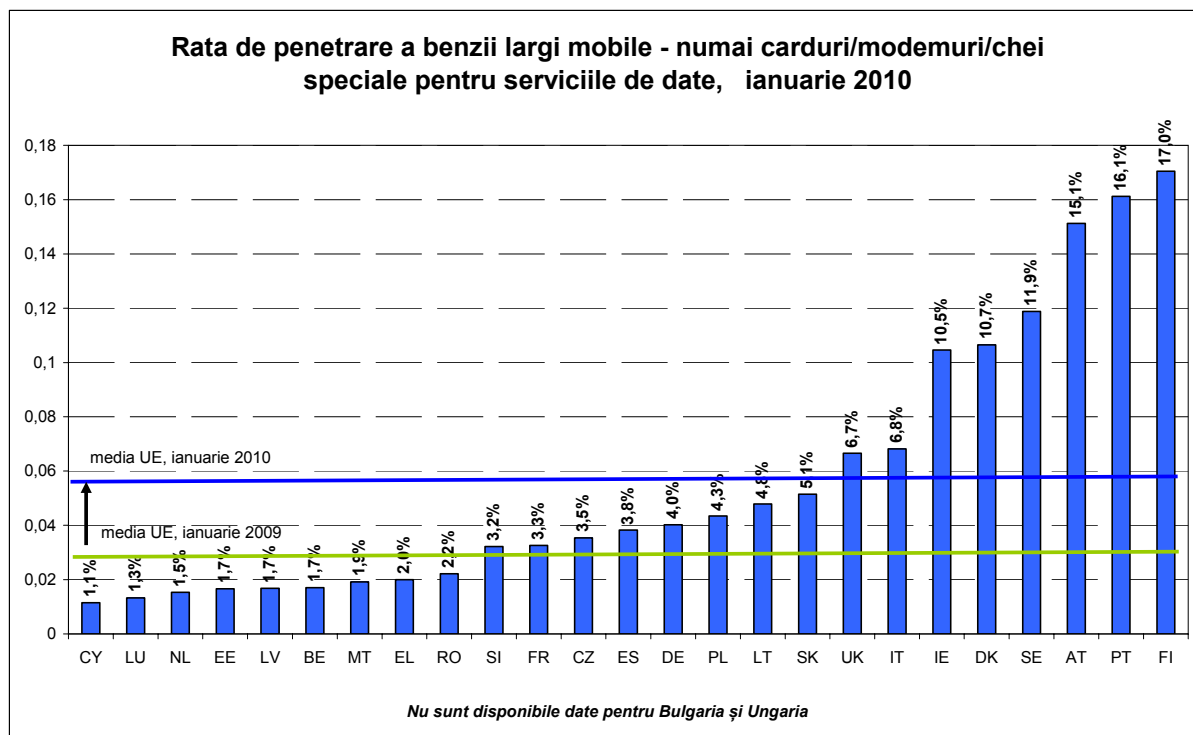
Comunicațiile mobile

Cu toate că o mare parte a creșterii din ultimii ani a fost susținută de comunicațiile mobile, acest sector se află acum la o răscruce. Deși reprezintă mai mult de 80% din veniturile totale ale sectorului de comunicații mobile, în ceea ce privește traficul, cota comunicațiilor vocale se

⁷ Include fibra până la domiciliu (*fibre to the home* - FTTH) și fibra până la clădire (FTTB - *fibre to the building*) asociate unor soluții care fac apel la rețelele LAN (*local area network*), dar cu excepția așa-ziselor tehnologii VDSL (*Very high Bit Rate DSL*).

află în scădere, în favoarea datelor, ceea ce conduce la sporirea presiunii exercitate asupra capacității rețelelor. Veniturile din internetul mobil reprezintă numai 4% din totalul veniturilor comunicațiilor mobile. În medie, penetrarea cardurilor speciale permițând accesul în bandă largă la puncte mobile a crescut rapid, rata de penetrare atingând 5,2% față de 2,8% în ianuarie 2009 (figura 2). În Finlanda, Portugalia și Austria, rata de penetrare depășește 15%. Convergența a devenit o realitate, iar operatorii rețelelor mobile își adaptează modelele de afaceri atunci când pe piața de bandă largă mobilă intră noi actori, precum furnizori de servicii internet sau fabricanți.

Figura 2

3. CADRUL DE REGLEMENTARE

Cadrul instituțional

Independența autorităților naționale de reglementare

Independența ANR este esențială pentru asigurarea unei reglementări imparțiale și eficiente. Necesitatea de a garanta că există o separare structurală efectivă între funcțiile de reglementare ale statelor membre și activitățile asociate deținerii sau controlului operatorilor a dus la deschiderea procedurilor de încălcare a dreptului comunitar împotriva Letoniei, Lituaniei și Luxemburgului, care sunt, încă, în curs de desfășurare.

Condițiile de revocare ale unor președinți ANR au determinat Comisia să sesizeze Curtea de Justiție împotriva unor state membre (România și Slovacia) și să lanseze o anchetă cu privire la criteriile de revocare în Slovenia. Într-adevăr, cadrul revizuit de reglementare impune statelor membre să garanteze că președintele ANR nu poate fi revocat decât dacă acesta nu mai îndeplinește condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care îi revin, definite, în prealabil, de legislația națională. Comisia va continua să se concentreze asupra acestui aspect în perioada preparatorie care precede implementarea cadrului revizuit de reglementare.

Competențele și resursele autorităților naționale de reglementare

Conform precizărilor Curții Europene de Justiție, ANR trebuie să dispună de toate competențele necesare pentru a-și îndeplini funcțiile⁸.

⁸ C-424/07.

Cadrul revizuit de reglementare prevede că ANR trebui să dispună de resursele financiare și umane necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le-au fost încredințate. În mai multe state membre, este din ce în ce mai dificilă garantarea unor resurse suficiente în contextul situației economice dificile. Cu toate că majoritatea ANR par să dispună de mijloacele necesare în vederea îndeplinirii sarcinilor de reglementare, problema limitării resurselor a fost raportată de o serie de state membre.

Recursurile

Accesul la un control jurisdicțional efectiv al deciziilor luate de ANR constituie un drept fundamental al tuturor părților afectate. Ca urmare a cauzei în care Curtea Europeană de Justiție⁹ a interpretat expresia „părți afectate”, a fost raportată apariția unor modificări ale practicilor anterioare. Astfel, în Austria, ANR asociază procedurilor de evaluare a pieței toate părțile interesate relevante. În Suedia, noua legislație le permite tuturor actorilor pieței și tuturor utilizatorilor să lanseze recursuri împotriva deciziilor ANR.

Timpul și resursele alocate procedurilor de recurs continuă să reprezinte o provocare majoră pentru eficacitatea reglementării și securitatea juridică. Această problemă a fost raportată de țări precum Belgia, Grecia, Luxemburg, Polonia, Portugalia, Suedia și Regatul Unit. În unele cazuri, autoritățile de reglementare sunt îngrijorate de faptul că numărul de recursuri și litigii le-ar putea afecta planul de lucru.

Măsurile de reglementare

Analizele de piață și remediile¹⁰

În timp ce unele ANR au realizat progrese cu privire la analizele periodice și /sau au aplicat blocajelor remedii mai eficiente, compatibile cu un mediu de generație următoare (de exemplu, asigurarea accesului necondiționat la bucla de fibră optică în Țările de Jos), alte autorități de reglementare au obținut rezultate mai modeste (de exemplu, Belgia și Luxemburg). Deși au înregistrat progrese, România și Bulgaria nu au finalizat încă primul ciclu de analize de piață. În unele cazuri, cum ar fi bitstream ATM din Germania, remediile sunt deja depășite atunci când devin în sfârșit disponibile. Lipsa clarității remediilor întârzie și mai mult aplicarea lor și tinde să provoace dispute, care, la rândul lor, consumă și mai multe resurse ale autorităților de reglementare.

Alături de mecanismul de consultare comunitară, Comisia își exersează competențele de implementare adoptând recomandări pentru consolidarea coerenței reglementărilor. Pentru ameliorarea coerenței, este necesară exploatarea la maximum a rolului consolidat deținut de Comisie cu privire la remedii și a noii organizări instituționale prevăzute de cadrul revizuit. Sunt extrem de importante și acțiunile întreprinse la timp de Organismul autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC).

Banda largă

Recent, situația competitivă de pe piețele de bandă largă nu a progresat sau chiar s-a deteriorat în unele state membre. Aceasta se datorează, în parte, remediilor care nu au fost aplicate în

⁹ C-426/05.

¹⁰ A se vedea, de asemenea, Comunicarea privind analizele de piață în contextul aplicării cadrului de reglementare UE (al treilea raport).

mod eficace și în timp util. În unele situații, produse importante de acces nu au fost disponibile decât de foarte curând, cum este cazul pentru DSL-ul simplu („*naked DSL*”) în Republica Cehă, Cipru și Slovenia sau pentru „bitstream” în Slovacia. Ofertele relevante de referință, precum ADSL-ul sau VDSL-ul, au uneori întârzieri (de exemplu, în Italia, Germania, Belgia, Bulgaria sau Luxemburg).

Tendința actuală a pieței de a oferi pachete de produse afectează în mod semnificativ dinamica competitivă și constituie o provocare suplimentară pentru ANR în ceea ce privește reglementarea. Este necesar să se evalueze măsura în care produsele de acces disponibile pe piața de gros permit operatorilor alternativi să concureze cu ofertele „la pachet” ale operatorilor tradiționali, la nivelul pieței cu amănuntul.

În timp ce unele ANR au inclus fibra optică în piețele de gros de bandă largă și au impus obligații (de exemplu, Țările de Jos, Finlanda, Letonia și Estonia), altele au exclus fibra optică de pe piețe și nu au supus-o reglementărilor (de exemplu, Franța, Germania, Italia, Cipru, Grecia, Luxemburg și Suedia). Țările de Jos au impus obligația de acces necondiționat la bucla de fibră optică. Unele ANR au optat pentru remedii diferite pentru rețelele pe bază de fibră optică și rețelele pe bază de cupru (de exemplu, Estonia, Țările de Jos și Finlanda).

În scopul de a stimula dezvoltarea NGA, au fost luate o serie de măsuri legislative (de exemplu, în Portugalia, Austria, Franța și Slovenia) pentru facilitarea accesului la infrastructura fizică și a utilizării în comun a instalațiilor. În plus, mai multe ANR au impus accesul la infrastructura pasivă, cu scopul de a facilita exploatarea rețelelor de către utilizatorii alternativi (de exemplu, în Danemarca, Grecia, Estonia, Slovenia, Portugalia, Germania, Franța și Spania). În Franța, Portugalia și Spania au fost adoptate obligații simetrice impunând măsuri legate de cablajul din interiorul clădirilor.

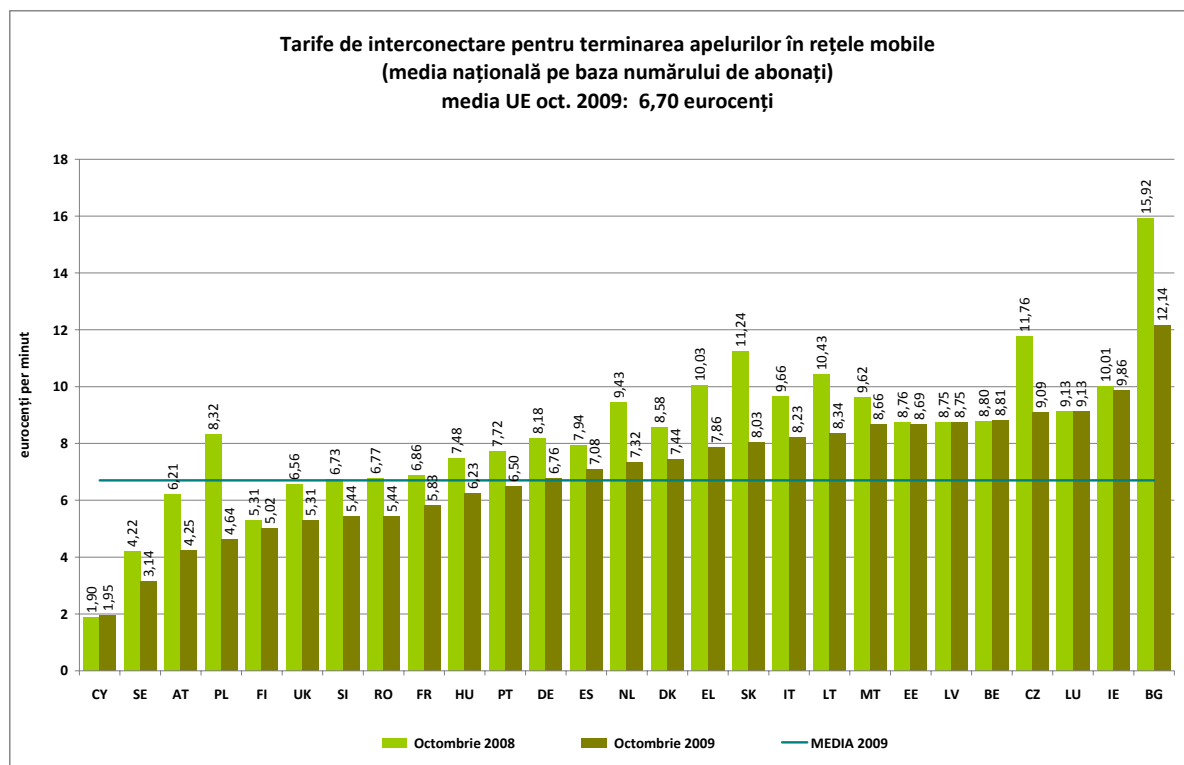
Este necesară ameliorarea coerenței, transparenței și securității juridice a măsurilor de reglementare, în special în ceea ce privește trecerea de la cupru la fibra optică. În acest sens, Comisia va adopta, în cursul anului 2010, o recomandare privind reglementarea accesului la rețelele NGA.

Telefonia mobilă

Tarifele de terminare a apelurilor în rețelele mobile au continuat să scadă (cu 18,4%, față de o scădere cu 14,8% în 2008), dar diferențele semnificative între statele membre s-au menținut (figura 3). Cele mai mici tarife se înregistrează în Cipru (1,95 eurocenți), iar cele mai mari în Bulgaria (12,4 eurocenți). Tarifele de terminare a apelurilor în rețelele mobile rămân ridicate în comparație cu tarifele de interconectare la puncte fixe. Divergențele privind reglementarea tarifelor de terminare distorsionează concurența și constituie un obstacol pentru dezvoltarea pieței unice. De aceea, Comisia a adoptat o Recomandare cu privire la reglementarea tarifelor de terminare a apelurilor telefonice în rețele fixe și în rețele mobile în UE¹¹. Reduceri suplimentare ale acestor tarife sunt așteptate după implementarea recomandării respective de către ANR.

¹¹ JO L 124, 20.05.2009, p. 67.

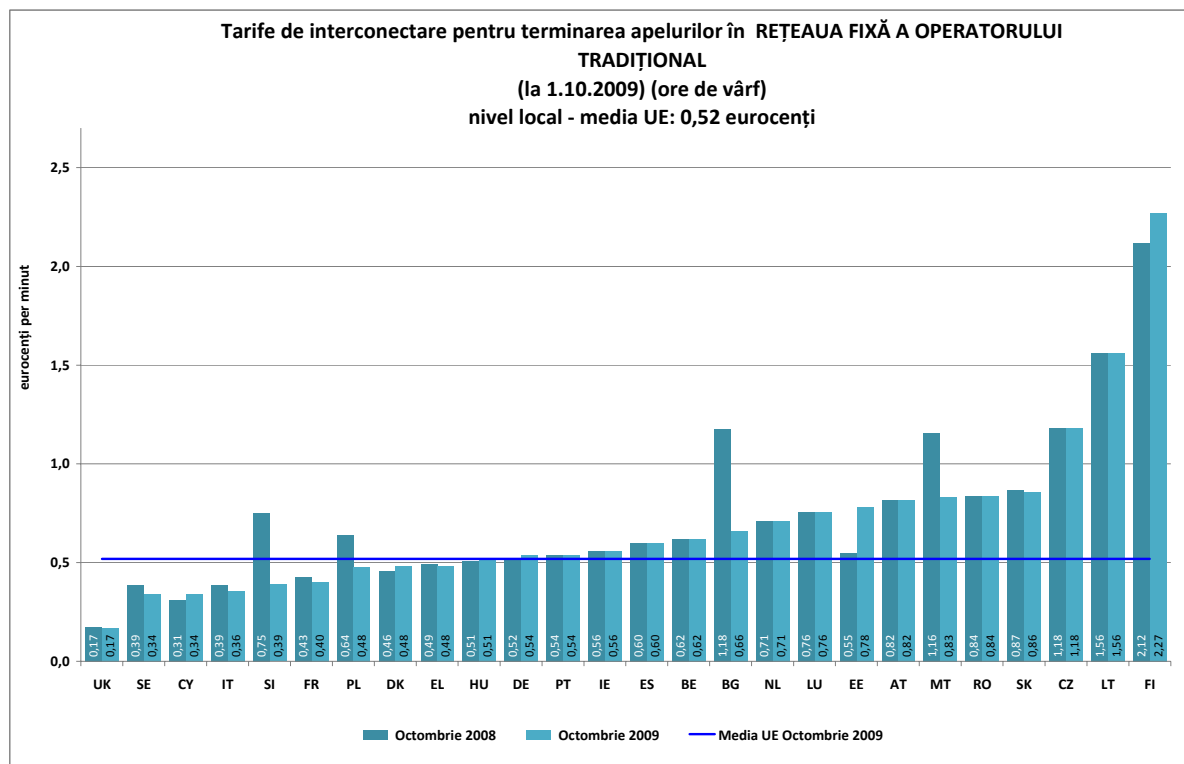
Figura 3

Telefonia fixă

Dereglementarea piețelor telefoniei vocale cu amănuntul a continuat în Regatul Unit, Slovenia, Țările de Jos, Malta, Spania, Austria și Germania. Reglementarea privind piața cu amănuntul a liniilor închiriate a fost retrasă în Finlanda, Germania, Republica Cehă și Italia. În ceea ce privește piețele de gros, au fost dereglementate piețe de tranzit (în Suedia, Spania și Germania) și piețe ale segmentelor de linii închiriate pentru circuitul interurban (în Italia, Polonia și Spania). Acțiunile ANR legate de terminarea apelurilor la puncte fixe s-au soldat cu o reducere modestă a tarifelor medii respective. Nivelurile acestor tarife variază, însă, în continuare, în funcție de statele membre (Figura 4).

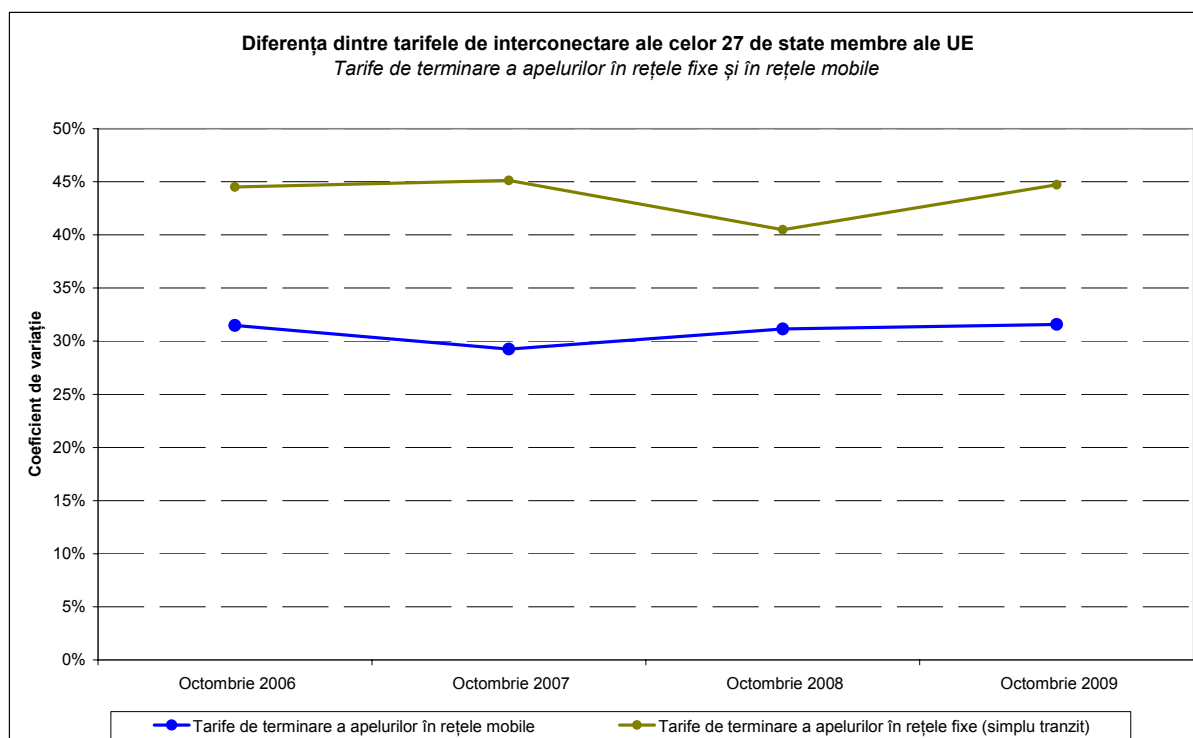
Figura 4¹²

Diferențele observate între ratele de terminare a apelurilor din statele membre (Figura 5) nu au scăzut în ultimii ani. Diferențele observate pentru ratele de terminare a apelurilor la puncte fixe au crescut ușor.

¹² Nivelul local nu există în Letonia.

Figura 5¹³

Gestionarea spectrului de frecvențe

Dividendul digital

Măsurile de reglementare imediate recomandate de Comisie sunt finalizarea tranziției de la transmisiunea analogică la cea digitală până la 1 ianuarie 2012 și stabilirea unor condiții armonizate de utilizare a sub-benzii 790-862 MHz¹⁴. Este necesară o acțiune coordonată pentru a deschide spectrul care corespunde dividendului digital diferitelor servicii, deoarece aceasta va oferi oportunități, mai ales operatorilor de rețele de bandă largă pe suport radio, permițând accesul la un spectru important de frecvențe radio, ceea ce va conduce la consolidarea concurenței din sectorul furnizării de servicii în bandă largă.

Mai multe state membre au adoptat o serie de decizii strategice cu privire la utilizarea frecvențelor dividendului digital, iar unele state membre și-au anunțat intențiile privind alocarea acestora. Mai precis, se pare că în 2010 vor avea loc licitații privind spectrul dividendului digital în Germania, în Regatul Unit și în Suedia. Danemarca a anunțat deja că dividendul digital va fi utilizat în alte scopuri decât transmisiunea, și anume pentru banda largă mobilă, iar Franța are proiecte similare.

Liberalizarea spectrului

Statele membre care au progresat cu privire la introducerea unor abordări bazate pe piață în practicile de gestionare a spectrului au fost mai numeroase. Directiva GSM revizuită¹⁵ prevede introducerea în banda 900 MHz a unor noi servicii pe suport radio, începând cu serviciile UMTS. Multe state membre luaseră măsuri de reglementare pentru a permite

¹³ Coeficientul de variație este raportul dintre abaterea standard și medie.

¹⁴ COM(2009) 586 și C(2009) 8287.

¹⁵ JO L 274, 20.10.2009, p. 25.

utilizarea benzilor de frecvențe 900 MHz și 1800 MHz de către serviciile care se bazează pe alte tehnologii decât pe cea GSM.

Serviciile mobile prin satelit (MSS)

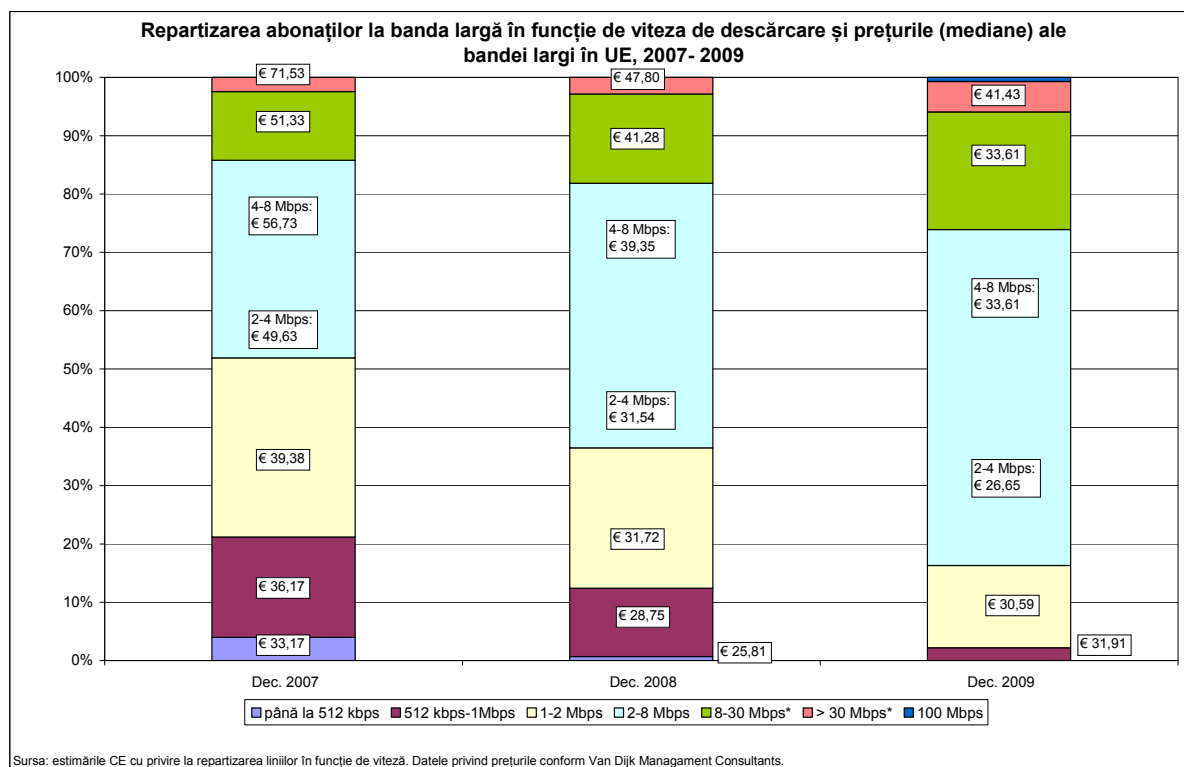
Ca urmare a Deciziei Parlamentului European și a Consiliului¹⁶ privind selectarea și autorizarea sistemelor care furnizează servicii mobile de comunicații prin satelit (MSS), o procedură de selecție comunitară a fost finalizată în luna mai 2009. În urma acesteia, pentru furnizarea de servicii au fost aleși doi operatori. Este necesar ca statele membre să ia rapid măsuri pentru a autoriza și monitoriza dezvoltarea acestor sisteme.

4. INTERESELE CONSUMATORILOR

Banda largă: viteza și prețurile

Marea parte a liniilor de bandă largă din Europa sunt peste 2 Mbps, iar numărul acestora a continuat să crească (figura 6). Prețurile cu amănuntul pentru banda largă au diminuat, dar într-un ritm mai scăzut față de anul precedent. Utilizatorilor li s-a oferit acces la internet din ce în ce mai rapid la prețuri similare.

Figura 6

Prețurile comunicațiilor mobile

Regulamentul privind serviciile de roaming¹⁷ a condus la diminuarea considerabilă a tarifelor de roaming și a sporit transparența tarifelor pentru utilizatorii de telefoane mobile care călătoresc în Uniunea Europeană.

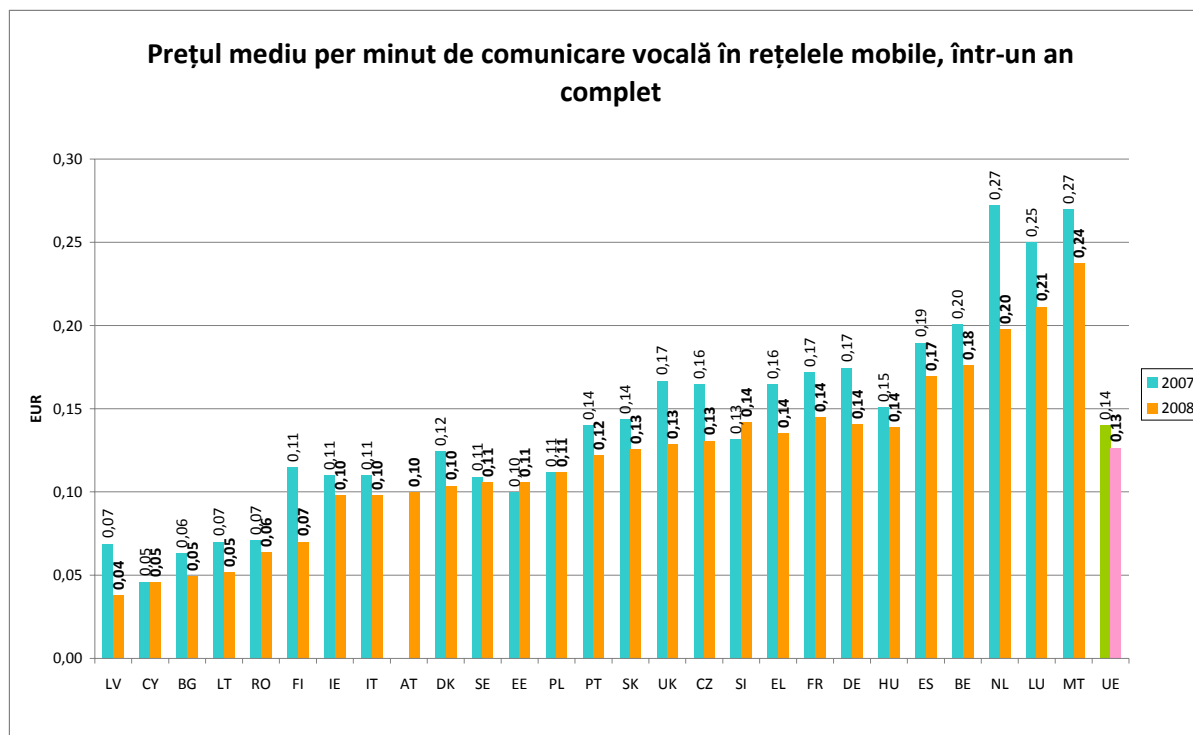
Prețul mediu pe minut al comunicațiilor mobile a scăzut de la 0,14 EUR în 2007 la 0,13 EUR în 2008. Concurența mai ridicată, susținută de reglementarea mai eficientă a tarifelor de

¹⁶ JO L 172, 2.7.2008, p. 15.

¹⁷ JO L 167, 29.6.2009, p. 12.

terminare, a condus la o creștere a ofertelor bazate pe prețuri fixe, ceea ce a implicat o scădere a prețurilor cu amănuntul. Scăderile cele mai semnificative, exprimate în procente, au fost înregistrate în Finlanda și Letonia (figura 7), dar prețurile încă mai variază puternic, de la 0,04 EUR în Letonia la 0,24 EUR în Malta. Aceste diferențe nu pot fi explicate exclusiv prin caracteristicile piețelor, indicând prin urmare că piața unică nu este, încă, o realitate.

Figura 7

Prețurile comunicațiilor fixe

Tarifele telefoniei vocale fixe au crescut în 2009. În ciuda unei tendințe generale de scădere înregistrate în ultimele decenii, prețul unui apel local de 3 minute a crescut cu 3,7% în 2009¹⁸, în timp ce prețul unui apel național de 3 minute a crescut cu 4,8%. Prețul unui apel local de 10 minute a înregistrat o scădere ușoară, cu 0,5%, în timp ce prețul unui apel național de 10 minute a crescut cu 4,1% (Figura 8). Începând cu 2007, divergența prețurilor cu amănuntul ale apelurilor locale a continuat să se intensifice, în timp ce pentru prețurile apelurilor vocale naționale fragmentarea nu s-a estompat de-a lungul timpului (Figurile 9 și 10).

Figura 8

¹⁸ Metodologia OCDE.

Prețul apelurilor locale și naționale de 3 minute
UE 27, media ponderată

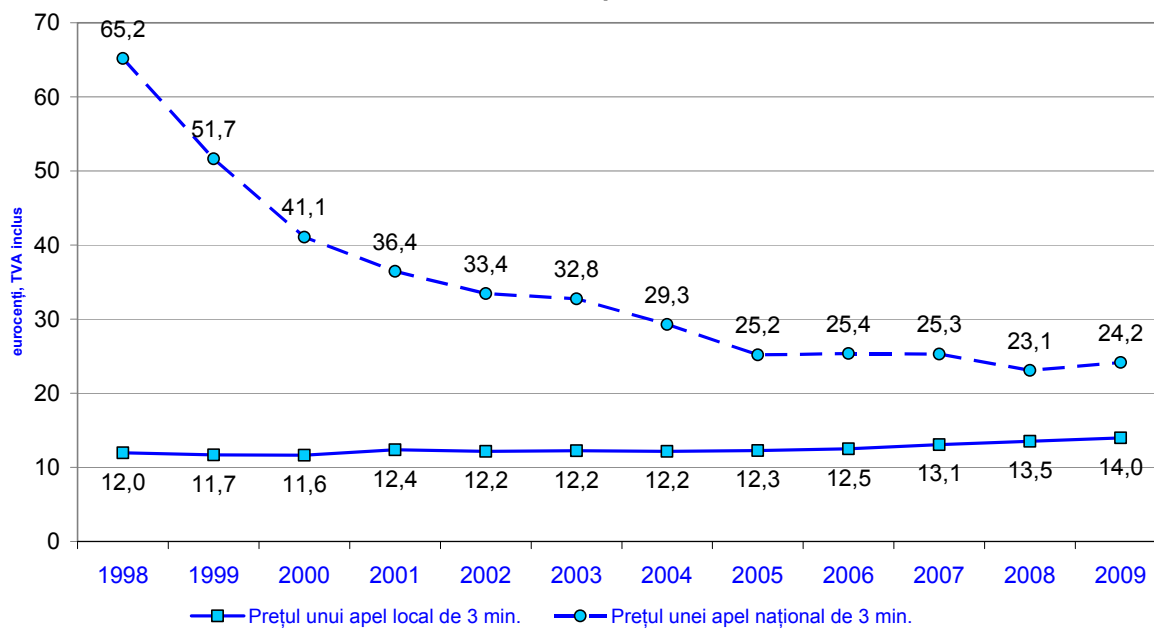

Figura 9

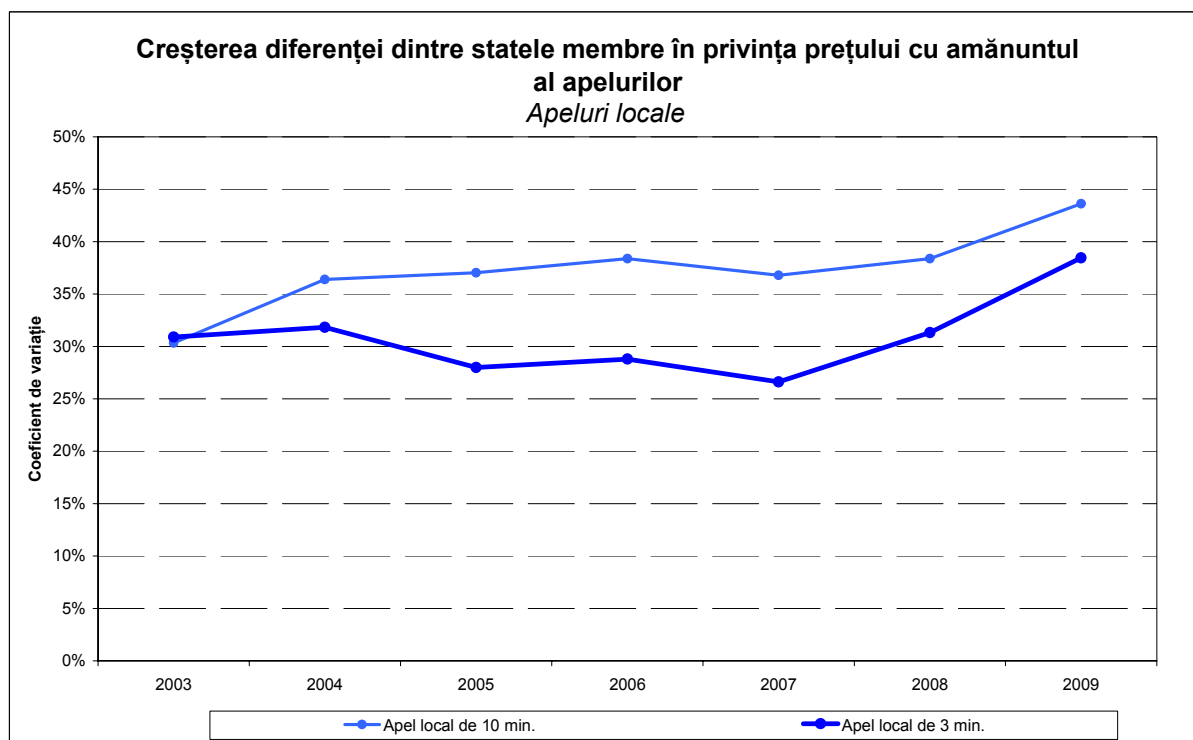
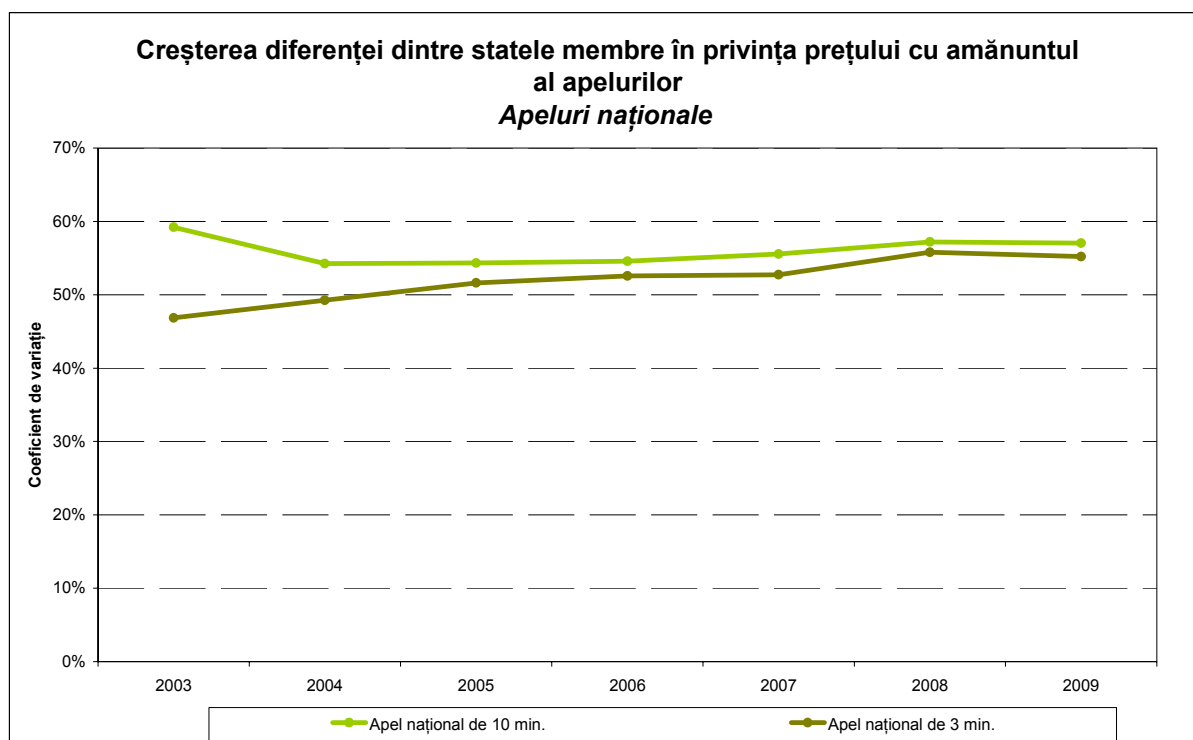

Figura 10

Transparența tarifelor

Mai multe state membre (cum ar fi România, Portugalia, Franța, Regatul Unit, Spania, Lituania, Polonia, Ungaria și Slovenia) au ameliorat transparența prin adoptarea unor noi acte legislative.

Unele state membre au consolidat obligațiile privind transparența, codurile de conduită sau plafoanele tarifare referitoare la numerele cu tarif special și la serviciile cu valoare adăugată.

În ceea ce privește calitatea serviciului, o atenție deosebită a fost acordată serviciilor de internet, în special vitezei conexiunilor în bandă largă. Unele ANR (de exemplu, cele din Danemarca, Letonia și Grecia) continuă să elaboreze instrumente IT care permit utilizatorilor finali să își testeze viteza efectivă a conexiunii în bandă largă.

Cadrul de reglementare revizuit permite consolidarea, în continuare, a obligațiilor de furnizare a unor informații transparente legate de prețuri și de condițiile serviciului.

Serviciul universal

În ceea ce privește serviciul universal, au fost întreprinse două tipuri de acțiuni. În primul rând, mai multe state membre au realizat noi proceduri de desemnare, fie pentru toate, fie pentru o parte a elementelor obligațiilor existente de serviciu universal. În al doilea rând, din ce în ce mai multe state membre au luat în considerare includerea serviciilor în bandă largă în domeniul de aplicare al serviciului universal. În unele state membre, serviciul universal este în continuare furnizat în cadrul unui regim tranzitoriu sau al dispozițiilor legislative, fără o procedură de desemnare. Comisia a insistat asupra necesității de efectuare rapidă a desemnărilor. Deși numărul cererilor de compensări se află în creștere, în majoritatea statelor membre mecanismul de finanțare pentru serviciul universal nu a fost activat. Din cauza întârzierilor administrative, procedurilor judiciare sau a actualizării metodologiilor de

calculare a costurilor nete, compensarea prin intermediul unui fond aferent serviciului universal a fost instituită numai în Franța, Republica Cehă și România.

Mai multe state membre au redus obligațiile privind serviciile furnizate prin intermediul pieței sau cele a căror importanță pară să scadă. De exemplu, în Republica Cehă, Estonia, Italia, Finlanda, Irlanda și Austria nu este desemnată nicio întreprindere pentru furnizarea de anuare și de servicii de informații telefonice complete. În Germania, Luxemburg și Suedia serviciul universal este furnizat fără o desemnare formală.

Proceduri de încălcare a dreptului comunitar pentru implementare incorectă deschise împotriva Belgiei, Portugaliei și Spaniei sunt, încă, în curs de desfășurare. De asemenea, mecanismul de finanțare danez este examinat în acest moment.

Accesul utilizatorilor la internet și gestionarea rețelelor

Economia digitală are la bază disponibilitatea serviciilor și aplicațiilor novatoare. Cadrul revizuit de reglementare consolidează obligațiile în materie de transparență și investește ANR cu puterea de a stabili parametri de calitate a serviciului, în așa fel încât să prevină degradarea serviciilor și obstrucționarea sau încetinirea traficului. În unele state membre, neutralitatea internetului este considerată ca fiind problematică, mai ales în contextul operatorilor mobili care fie împiedică accesul, fie aplică strategii de prețuri diferențiate serviciilor VoIP. În unele state membre inițiativele legislative de protejare a drepturilor de proprietate intelectuală au condus la lansarea unei dezbateri cu privire la modalitatea de a concilia drepturile utilizatorilor finali și necesitatea de a prezerva interesele legitime ale deținătorilor drepturilor de proprietate intelectuală. În conformitate cu declarația sa adresată Parlamentului European¹⁹, Comisia va urmări îndeaproape evoluția acestor aspecte.

Portabilitatea numerelor

Portabilitatea numerelor este acum posibilă în toate statele membre. Timpul necesar și nivelul prețurilor constituie factori importanți care afectează portarea numerelor. Timpul maxim necesar a fost redus semnificativ (de exemplu, în Portugalia, Țările de Jos, Slovacia, Polonia și Republica Cehă) sau a fost prevăzută reducerea sa. În octombrie 2009, timpul mediu necesar pentru portarea numărului de telefonie mobilă a fost de 4,1 zile, față de 8,5 zile în octombrie 2008, iar timpul mediu pentru portarea numărului de telefonie fixă a fost de 6,5 zile, față de 7,5 zile în octombrie 2008. Sunt necesare progrese suplimentare, deoarece cadrul revizuit de reglementare prevede ca timpul necesar pentru portare să fie de o zi lucrătoare.

¹⁹ JO L 337, 18.12.2009, p. 37-69.

Figura 11

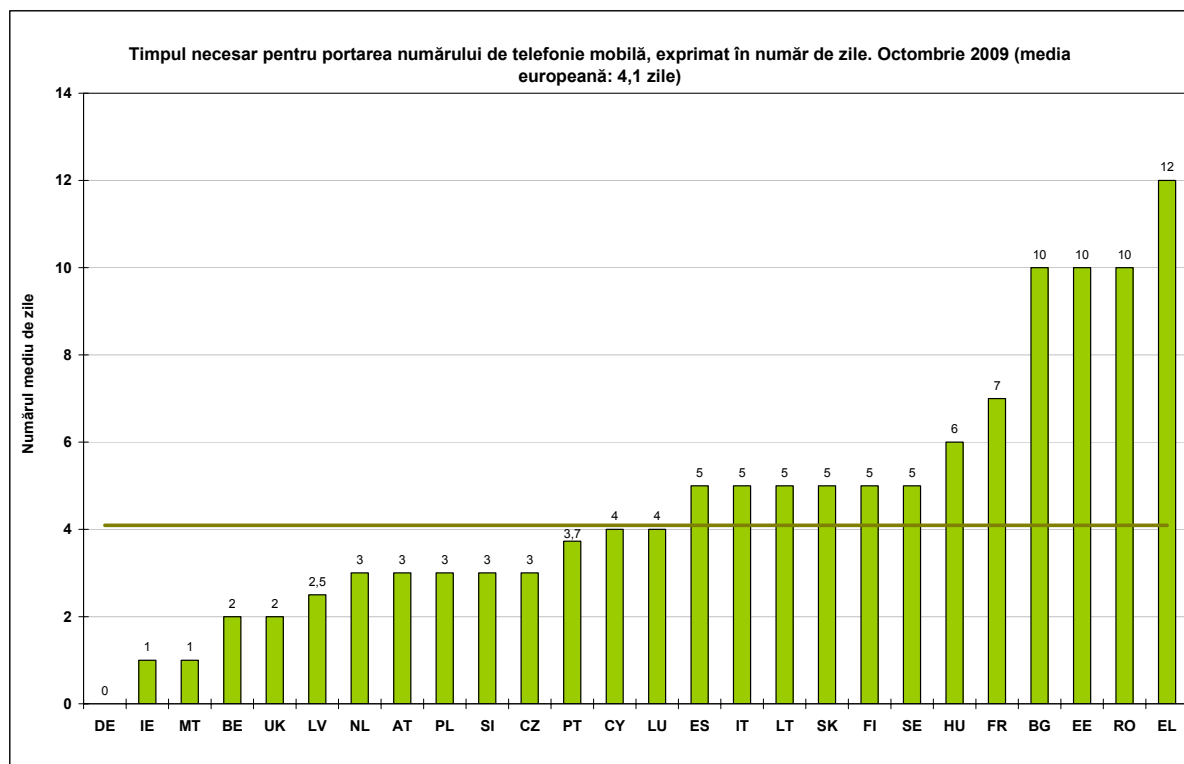
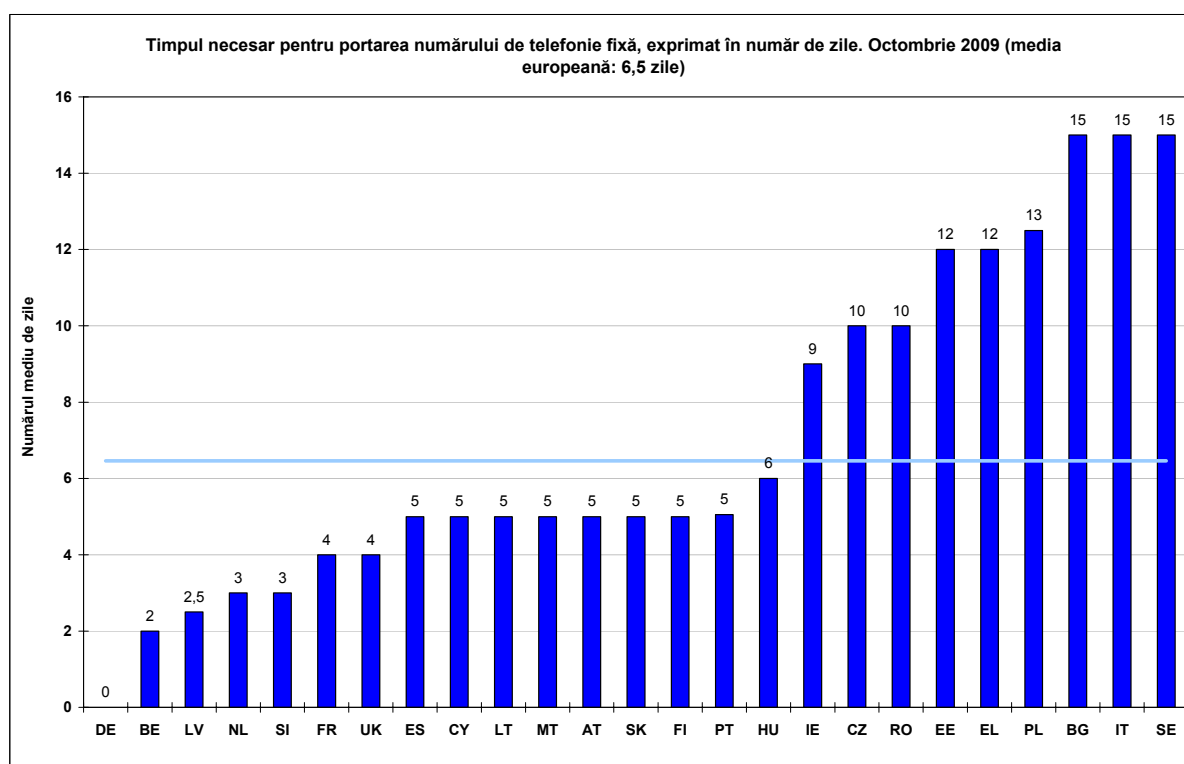

Figura 12

În timp ce în unele țări nu se aplică nicio taxă angro pentru portarea numerelor de telefonie fixă, în Slovacia, în schimb, operatorii își facturează 50 de EUR. În ceea ce privește numerele de telefonie mobilă, nu se aplică taxe angro în șapte state membre, în timp ce în Slovacia și în

Republica Cehă sumele facturate sunt foarte ridicate (de 33 EUR și, respectiv, 21 EUR) În unele state membre, li se facturează și clienților o anumită taxă cu amănuntul pentru portarea numărului. Astfel de taxe descurajează consumatorii să mai ceară portarea numărului.

Numărul european de urgență 112

Comisia este hotărâtă să garanteze în continuare siguranța cetățenilor europeni care se deplasează în străinătate, prin punerea la dispoziție a numărului de urgență european 112. În cea mai mare parte a cazurilor, furnizarea serviciilor numărului 112 este în conformitate cu legislația europeană.

Serviciile Comisiei investighează în momentul de față unele aspecte legate de disponibilitatea informațiilor privind localizarea apelantului, în unele state membre. O procedură de încălcare a dreptului comunitar referitoare la furnizarea informațiilor privind localizarea apelantului, deschisă împotriva Italiei, este încă în curs de desfășurare.

Statele membre trebuie să se asigure că cetățenii cunosc existența numărului 112. În acest moment, numai un cetățean european din patru știe că poate suna la 112 de oriunde din UE. De asemenea, o serie de măsuri au fost luate de curând la nivel european, pentru sensibilizarea publicului²⁰. În februarie 2009, Comisia, Parlamentul European și Consiliul, au declarat data de 11 februarie „Ziua Europeană a Numărului de Urgență 112”. În conformitate cu Regulamentul privind serviciile de roaming, utilizatorii de telefoane mobile primesc, atunci când se deplasează în străinătate, un SMS care îi informează cu privire la disponibilitatea numărului 112.

Cadrul revizuit de reglementare consolidează în continuare dispozițiile referitoare la informațiile despre localizarea apelantului și la sensibilizare, în timp ce Comisia va continua să colaboreze cu statele membre pentru a garanta că cetățenii europeni profită de toate avantajele oferite de numărul european de urgență.

Confidențialitatea și comunicațiile electronice

Normele naționale cu privire la confidențialitate ar trebuie adaptate la noua economie digitală. Comisia a lansat o procedură de încălcare a dreptului comunitar împotriva Regatului Unit, din cauza transpunerii incorecte a legislațiilor UE cu privire la confidențialitatea comunicărilor. Aspectele controversate se referă la acordul utilizatorului, lipsa sancțiunilor în cazul procedurilor de încălcare a legii și absența unei autorități independente care să supravegheze activitățile de interceptare. Alte state membre iau măsuri pentru a garanta integritatea și securitatea comunicațiilor electronice (de exemplu, Malta și Suedia) și pentru a spori sensibilizarea cu privire la riscurile online în materie de securitate.

Un studiu recent²¹ cu privire la acțiunile de luptă împotriva spam-urilor, a spyware-urilor și a software-ului ostil confirmă că este nevoie de schimbările legislative incluse în cadrul revizuit de reglementare. Aceste schimbări includ norme de aplicare mai clare și mai coerente și sancțiuni disuasive, cooperare transfrontalieră mai strânsă și resurse adecvate puse la

²⁰ http://ec.europa.eu/information_society/activities/112/index_en.htm

²¹

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/doc/library/ext_studies/privacy_trust_policies/spam_spyware_legal_study2009final.pdf

dispoziția autorităților naționale responsabile cu protecția confidențialității online a cetățenilor.

Comisia va continua să depună eforturi pentru a ameliora încrederea consumatorilor și pentru a permite exploatarea deplină a potențialului economiei digitale ale UE.

5. CONCLUZII

Pentru a se apropia de o piață cu adevărat unică, intensificarea eforturilor pentru soluționarea problemelor identificate în prezenta comunicare este imperativă. Comisia va continua să monitorizeze îndeaproape evoluțiile pieței, în așa fel încât problemele să poată fi rezolvate rapid. În conformitate cu Agenda digitală și cu măsurile prevăzute de aceasta cu privire la spectru, serviciul universal, abordarea normativă a NGA și a confidențialității, Comisia va lua o serie de măsuri specifice:

- (1) pentru a aborda problema divergențelor dintre abordările normative și lipsa unei implementări la timp și eficiente a remediilor;
- (2) pentru a pune bazele unei implementări corecte și la timp a cadrului revizuit de reglementare; și
- (3) pentru a garanta funcționarea eficace a Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC).

Aceste măsuri vor conduce la creșterea concurenței în beneficiul consumatorilor și vor garanta că operatorii lucrează într-un mediu care le permite să își adapteze modelele de afaceri la noile realități.